

Vnukem - tátou – dědem

Pavel Široký, Jirka Brauner

9.10. 2023, Lesná

Anotace:

Církev v červenci slaví svátek Ježíšových prarodičů, Jáchyma a Anny. Komunisté svého času hlásali „Nepotřebujeme babičku, dědečka, ujídají nám z chlebička“. Tema prarodičů skvěle zpracoval nestor české dětské psychologie, prof. Zdeněk Matějček. Většina z nás byla či je vnuky, řada z nás se setkává s vnuky svých dětí, někteří zažíváme aktivní dědovství. Oba autoři jsou dědové ve značně rozdílných situacích a podělí se o své dědovské radosti i strasti.

Osnova programu

1. Trocha teorie
2. Zkušenosti Jiří
3. Zkušenosti Pavel
4. Práce ve skupinách

Program

1. Trocha teorie

- Duchovní základ = zkušenost církve, římský biskup - viz Příloha
- Protiváha komunistické éry „Nepotřebujeme babičku, dědečka, ujídají nám z krajíčka“
- Zdeněk Matějček - osobnost, dílo, **Z. Matějček a Z. Dytrycha: „Radosti a strasti prarodičů aneb když máme vnoučata“**, GRADA, 1997, ISBN 80-7169-455-X, 144 str. Tuto publikaci jsem si přes antikvariát sehnal v originále, je dobrá pro bližší poznání problematiky
  - Moudří lidé se zkušenostmi a časovými kapacitami, otec vítající ztraceného syna
  - Obraz prarodičů v české literatuře
  - Přísní rodiče, shovívaví dědové
  - Role prarodičů
    - V mírových časech jako doplněk a záloha rodičů
    - V časech válečných (zdravotní, partnerské, vztahové problémy) jdou do první linie
    - Doplněk v případě dílčí nedostatečnosti rodičů (kapacitní, zdravotní, emoční, znalostní, finanční .....
    - Pro některé nový smysl života, reparát, ale taky seberealizace
    - Prarodiče ve středním věku, kapacitní problémy, nezralost
  - Význam prarodičů
    - Dědové a vnuci jsou si vzácnější
    - Prarodiče mají čas na hru a vyprávění
    - Náhradní prarodiče
  - Výchovný vliv prarodičů
    - vzájemná potřeba prarodičů a vnuků
    - předání rodinných tradic a historie, často i duchovní tradice
    - tradiční hodnoty, nejen soutěživost a výkon
    - vzájemné učení se

- vnuci si pamatují a umí vracet
- Rozdíly prarodiče a rodiče
  - pokud nebydlí v jednom baráku, vzácnost a těšení se – je to jiné
  - netázán nekecat do toho rodičům
  - prarodiče si můžou všimnout víc, než rodiče – dobrého i zlého (zkušenost, řidší setkávání)
  - synovi dovolím lézt po kládě 2 m nad zemí, vnukovi jen 1 m – vyšší míra zodpovědnosti
  - kritika rodičů x prarodičů před dětmi
  - právo veta rodičů
  - manipulativní techniky, kupování si vnoučat
  - prarodiče zpravidla nemusí vychovávat, užívají si, oboustranné

Tohle byla ochutnávka prof. Matějčka. Pavel s Jiřím si knihu přes antikvariát obstarali a litují, že ji nečetli dřív.

2. Zkušenosti Jiří

Obsahovalo důvěrné údaje, nezveřejňujeme

3. Zkušenosti Pavel

Obsahovalo důvěrné údaje, nezveřejňujeme

4. Práce ve skupinách

1) Já vnukem a moji dědové

- Vnukovské konstelace aneb vnuk privilegovaný pořadím narození či původem (od syna či dcery)
- Co pro mě děda znamenal ?
- Co mi děda dal / vzal

2) Já otcem a dědové mých dětí

- Je (bylo) působení obou dědů – mého otce i mého tchána časově i významem srovnatelné a ve shodě ?
- Co dědové mým dětem dávají (dali) / berou (vzali)

3) Já dědou a moje vnoučata

- Jsem dědou rozmazlujícím či přísným ?
- Vidí mě vnoučata tak, jak bych si představoval ?
- Co mi vnuci dávají / berou ?
- Co já dávám / беру vnukům ?

Zdroje

Klíčové

- <https://www.vaticannews.va/cs/papez/news/2022-07/papezova-homilie-v-edmontonu.html> - duchovní úvod to tematu - příloha
- MATĚJČEK, Z. DYTRYCH, Z. Radosti a strasti prarodičů. Praha : GRADA, 1997. 144 s. ISBN 807169455X – zásadní práce k tematu i pro praxi, sehnal jsem tištěný originál
- https://theses.cz/id/vk5afz/Role_prarodi_ve_vchov_dt.pdf - Benešová - pro naše tema je klíčová kap. 5, která je v podstatě výtahem z Matějčka

Jiné zajímavé

- <https://zlin.rozhlas.cz/ctvrtečni-nocni-linka-prarodice-a-vnuci-vztah-pro-dlouhovekost-8997417>
- <https://www.svetzeny.cz/psychologie/prarodice-jsou-pro-vnoucata-dulezitejsi-nez-byste-si-mysleli-jak-ovlivnuji-vyvoj-vaseho>
- <https://www.akademierodicoivstvi.cz/blog/prarodice-jsou-andele-svych-vnoucat-stasten-ten-kdo-je-ma>

Doplňkové

- <https://www.megaknihy.cz/tema/1/5453-prarodi%C4%8De+a+vnou%C4%8Data?p=1> (nabídka řady titulů knihkupectví)
- https://is.muni.cz/th/ouhia/Plny_text_prace.pdf
- <https://www.sendvicovysenior.cz/do-vztahu-mezi-prarodici-a-vnoucaty-se-vyplati-investovat/> (mezinárodní srovnání – ČR x Německo: ČR>Německo, Německo atomizované)